PROLETAREN.

Anarkistisk Organ for Skandinavien.

Redaktionen:
Møntergade 27, 3. S. Sideb.
København.
Aabent hver Aften fra 7–8.

Udgaar hver 14de Dag.
Bladet kan bestilles paa alle Postkontorer.
Koster 35 Øre Kvartalet, 5 Øre pr. Nr.

Ekspeditionskontor
Møntergade 27, 3. S. Sideb.
København.
Aabent hver Aften fra 6–9 og
Søndag Form. fra 10–12.

Nr. 16. | Søndag den 30. August 1896. | 1. Aarg.

Martyrblod.

Der kom et bud paa paaskevindens vinger —
et bud om martyrblod og martyrdød.
Hver paaskemorgen ny det budskab klinger
om høvdingblodet som paa korset flød.

Men der er glædesang i sorgen blandet,
en sang om sejer for al sandheds sag;
den gaar som vaarens luftning over landet —
en livets lovsang mod den nye dag.

Alt martyrblod, som sandheds sag har krævet,
det er den dug, hvoraf al sandhed gror.
Fra martyrblod hver sandhed ny er hævet,
af martyrblod er vokset og blet stor.

Ifra den røde strøm en aande stiger,
det er den sandhed, som har evigt liv;
den kan ej sænkes ned i dødens riger,
den sprænger gravens segl og flyver fri.

Og paaskefesten fejrer vi til minde
om hver en „samfundsfarlig" anarkist,
om hver en heltemodig mand og kvinde
som døde martyrdød med Jesu Krist.

Norge, 1896. *Lorentz Nybö.*

Anarkistisk Moral.

VII.

Hindindtil har vi stadig talt om de bevidste, overvejede Handlinger (om dem, som vi udfører saaledes, at vi gør os selv Regnskab for dem). Men ved Siden af det bevidste har vi det ubevidste Liv, som rækker uendeligt videre, og som vi forhen vidste alt for lidt om.

Og dog behøver man kun at lægge Mærke til den Maade, hvorpaa vi om Morgenen klæder os paa, naar vi forsøger at knappe en Knap, som vi godt ved er gaaet af Dagen i Forvejen, eller hvorledes vi rækker Haanden ud efter en Ting, vi selv har flyttet, for at faa en Forestilling om dette ubevidste Liv og for at forstaa den umaadelige Rolle, den spiller i vor Tilværelse.

For tre Fjerdedeles Vedkommende udgøres vort Forhold til andre af dette ubeviste Liv. Vor Maade at tale paa, at smile, at rynke Brynene, at fare op under en Diskussion eller forholde sig rolig, alt dette er noget, vi gør uden at gøre os Regnskab derfor, blot af en Vane, som vi enten har arvet fra vore menneskelige eller formenneskelige Forfædre (man behøver kun at se paa den Lighed, der er mellem Mennesker og Dyr, naar de blive vrede) eller erhvervet os enten bevidst eller ubevidst.

Saaledes bliver vor Optræden lige over for andre til en Vane, og det Menneske, som har erhværvet sig de fleste *moralske Vaner,* vil sikkerlig være den kristne overlegen, som paastaar, at han stadig af Djævlen drives til at gøre det onde og kun afholde sig derfra ved at paakalde Helvedes Lidelser eller Paradisets Glæder.

At behandle andre som man selv vilde synes om at blive behandlet bliver hos Mennesket og alle de i Samfund levende Dyr en simpel *Vane* i den Grad, at Mennesket ikke en Gang spørger sig selv om, hvorledes det bør handle i et eller andet bestemt Tilfælde. Det handler godt eller ondt uden at overveje, og det er kun under særlige Omstændigheder, lige over for et meget sammensat Tilfælde eller under Indvirkning af en glødende Lidenskab, at det betænker sig, og at de forskellige Dele af dets Hjærne (et meget sammensat Organ, hvis forskellige Dele arbejder delvis uafhængige af hverandre) kommer i Kamp sammen.

Saa tænker han sig i dens Sted, han staar overfor; han spørger sig selv, om han vilde synes om at blive behandlet paa samme Maade, og hans Afgørelse er moralsk i samme Grad som har gjort sig selv til ét med den, hvis Værdighed eller Interesser han var paa Nippet til at krænke.

Eller ogsaa vil en Ven træde imellem og sige: „Tænk Dig i hans Sted; vilde Du have fundet Dig i at blive behandlet af hin saaledes, som Du nu har behandlet ham?"

Saaledes finder en Paaberaabelse af Lighedsprincipet kun Sted i et Betænknings Øjeblik, medens vi i de 99 af af 100 Tilfælde kun handler moralsk af ren Vane.

Man vil sikkert have lagt Mærke til, at i alt det foregaaende har vi ikke søgt at *paatvinge nogen noget.*

Vi har blot fremsat, hvorledes det gaar til i Menneske- og Dyreverdenen.

Kirken truede tidligere Menneskene med Helvede for at gøre dem moralske, og det er en kendt Sag i hvor høj Grad det er lykkedes den; den gjorde dem moralske.

Dommeren truer med Haandjærn, Pisk og Galge stadig i de samme Principers Navn om den Samfundsfølelse, som han har stjaalet fra Samfundet — og han gør det moralsk. Og Myndighedstilbederne af alle Slags raaber stadigvæk paa Fare for Samfundet ved den Tanke, at Dommeren kan forsvinde fra Jordens Overflade sammen med Præsten.

Vel, vi er ikke bange for at give Afkald paa Dommeren sammen med Fordømmelsen. Vi giver endog med Guyan Afkald paa al Slags moralsk Godkendelse eller Tvang. Vi er ikke bange for at sige: „Gør hvad Du vil og hvorledes Du vil!" Vi er nemlig overbevist om, at den store Masse Mennesker, eftersom de bliver mere oplyste og frigør sig for de nuværende hindrende Baand, altid vil gøre og handle

saaledes, at det vil blive til Samfundets Nytte, aldeles som vi ere overbevist om i Forvejen, at Barnet en Dag vil gaa paa to og ikke paa fire, blot fordi det er født af Forældre, der hører til Menneskets Art.

Alt hvad vi kan gøre er at give et Raad, og selv da tilføjer vi, idet vi giver det: „Dette Raad har ikke nogen Værdi, undtagen Du selv ved Erfaring og Iagttagelse anerkender, at det er godt at følge.“

Naar vi ser en Yngling bøje sin Ryg og derved trykke Brystet og Lungerne sammen, raader vi ham til at rette sig og løfte Hovedet og Brystet højt. Vi raader ham til at indaande Luften i fulde Drag, at udvide sine Lunger, fordi han derved vil finde den bedste Sikkerhed mod Brystsyge. Men samtidig lærer vi ham Legemets Naturlære, for at han kan lære Lungernes Virksomhed at kende og selv vælge den Stilling, som han ved er den bedste.

Det er ogsaa alt, hvad vi kan gøre i Spørgsmaalet om Moralen.

Vi har kun Ret til at give et Raad, til hvilket vi maa føje; „Følg det, hvis Du synes det er godt.“

Men ved at overlade enhver Retten til at handle, som han finder for godt; ved ubetinget at nægte Samfundet Ret til at straffe nogen som helst og paa nogen som helst Maade for en samfundsfjendtlig Handling, nogen har begaaet, giver vi ikke Afkald paa at elske hvad der synes os godt og hade, hvad der forekommer os at værs ondt. Elske og hade; for kun de, der han hade, forstaar at elske.

Dette forbeholder vi os, og da dette er nok hos hvilket som helst Dyresamfund til at opretholde og udvikle de moralske Følelser, saa er det saa meget mere nok hos Menneskearten.

Vi forlanger kun ét, det er at afskaffe alt, hvad der i det nuværende Samfund forhindrer den fri Udvikling af disse to Følelser: Staten, Kirken, Udnyttelsen; Dommer, Præst, Udbytter.

Nu til Dags, naar vi ser en Opsprætter Jack overskære Halsen paa ti af de fattigste og elendigste Kvinder i Træk — Kvinder, som i moralsk Henseende staar over Trefjerdedelen af de rige Fruer og Frøkner — er vor første Følelse Had.

Hvis vi traf paa ham den Dag, han skar Halsen over paa den Kvinde, som vilde lade ham betale sig Opholdet i hendes Hundehul med en Snes Øre eller to, vilde vi have skudt ham en Kugle for Panden uden at tænke over, at vor Kugle vilde have været bedre anvendt i Skallen paa Ejeren af et saadant Hundehul.

Men naar vi saa husker paa alle de Skændselsgærninger, som har bragt ham til at begaa disse Mord; naar vi tænker paa det Mørke, han raver om i, medens han hjemsøges af de Billeder, han har faaet fra urene Bøger, eller af de Tanker, der indblæses af dumme Bøger, saa bliver vor Følelse forvandlet til to.

Og den Dag, hvor vi ved, at Jack er mellem Hænderne paa en Dommer, som med rolig Kulde har tilintetgjort hundrede Gange saa mange Menneskeliv, Mænds, Kvinders og Børns, som hundrede Jacker, naar vi ved, at han er mellem Hænderne paa disse vanvittige med koldt Blod, som sender en brav Mand i Tugthuset for at vise Storborgerne, at de holder Vagt omkring dem, saa forsvinder vort Had til Opsprætter Jack og vender sig andet Steds hen. Det bliver til Had til dette fejge og hykleriske Samfund og dets anerkendte Repræsentanter. Alle en Opsprætters Skændselsgerninger forsvinder lige over for denne hundreaarige Række af Skændigheder, som er bleven begaaet i Lovens Navn. Det er den, vi hader.

Nu til Dags spalter vor Følelse sig uophørlig. Vi føler at vi alle, mere eller mindre frivillig eller ufrivillig, er dette Samfunds Hjælpershjælpere. Vi vover ikke mere at hade. Vover vi endda blot at elske? I et Samfund, som hviler paa Udbytning og Trældom, nedværdiges den menneskelige Natur.

Men efterhaanden som Trældommen forsvinder, vil vi faa vore Rettigheder tilbage.

Vi vil føle os stærke nok til at hade og elske, selv i saa sammensatte Tilfælde som det, vi lige omtalte.

(Fortsættes)

Kropotkin: „Erobringen af Brødet“.

Det behagelige Arbejde.

III.

Det fremtidige Maal er i Virkeligheden ikke blot det: for hver Husholdning at have en Maskine til at børste Skoene en anden til at vaske Tallerkenerne, og en tredie til at vaske Linned o. s. v. Fremtiden vil ogsaa bringe et fælles Varmeanlæg, som sender Varme til ethvert Værelse i hvert Kvarter og vil spare os for at tænde Ild paa. Dette er allerede nu Tilfældet i enkelte amerikanske Byer. Et stort Varmeanlæg sender varmt Vand til alle Huse, til alle Værelser. Dette Vand cirkulerer i Rør, og for at regulere Temperaturen behøver man kun at dreje paa en Hane. Og naar man desuden ønsker at have en flammende Ild i det og det Værelse, har man specielt dertil indrettede Gasledninger, som man blot behøver at tænde — Brændgassen bliver i dette Øjemed ledet ind i Boligerne fra et Centralrør. Det Arbejde, som bestaar i at rense Kakkelovnen og holde Ilden vedlige — Kvinderne ved, hvormegen Tid det fordrer — er ligeledes i Færd med at forsvinde. Stearinlyset, Petroleumslampen, ja selv Gassen har haft deres Tid Der gives hele Byer, hvor det er nok at trykke paa en Knap for straks at fremtrylle en straalende Klarhed, og oprigtigt talt et det ogsaa atter kun en simpel Sparsommeligheds- og Kundskabssag at skaffe sig den Luksus, den elektriske Lampe byder.

Kort sagt, man stiller sig allerede det Spøgsmaal (atter igen i Amerika), om man ikke ved Dannelse af Selskaber kunde faa hele det huslige Arbejde besørget. Man kunde f. Eks. faa det gjort, naar man fik indrettet en Husholdningstjeneste for ethvert Huskompleks. En Vogn kommer for at afhente Kurve, som er fyldt med Skotøj, som skal børstes, med Tallerkener og Glas, som skal renses, Linned som skal vaskes, med alle mulige Bagateller, som skal gøres i Stand (hvis det endnu kan betale sig), med Tæpper, som skal bankes osv., — og næste Morgen bliver alt bragt tilbage i den bedste Orden. Nogle Timer senere vil da den samme Ordning bringe Eder Eders varme Kaffe og godt kogte Æg.

I Virkeligheden gives der sikkert mellem Kl. 12 Middag og Kl. 2, 20 Millioner Amerikanere og ligesaa mange Englændere, som alle spise en Okse- eller Lammesteg, kogt Svinekød, kogte Kartofler og Grøntsager efter Aarstiden. Og det er lavt regnet 8 Millioner Ildsteder, som brænder i 2—3 Timer for at stege dette Kød og koge disse Grøntsager; 8 Millioner Kvinder, som øder deres Tid med at tilberede dette Maaltid, som maaske ikke bestaar af mere end 10 Retter.

50 Ildsteder, skrev en Amerikaner engang, der hvor et eneste var tilstrækkeligt. Spis ved Eders Bord, i Familiens Skød, sammen med Eders Børn, om I vil det, men jeg spørger Eder, hvorfor skal 50 Kvinder ødelægge deres Formiddag for at lave nogle Kopper Kaffe og tilberede denne simple Frokost? Hvorfor 50 Ildsteder, naar 2 Personer og et eneste Ildsted vilde være tilstrækkeligt til at tilberede alle diste Kødportioner og al denne Gemyse? Udvælg Eder Eders Okse- eller Lammesteg, hvis I er Lækkermunde. Krydr Eders Gemyse efter Eders Smag, naar I foretrækker denne eller hin Sauce. Men nøjes med **et** Køkken, som I kan gøre saa rummelig, det skal være, og med **et** Ildsted, paa hvis Anlæg I saa kan anvende al Luksus og al Omhu.

Hvorfor er Kvindens Arbejde stedse blevet regnet for intet, hvorfor er i hver Familie Moderen og hyppig endnu 3 eller 4 Tjenestepiger blevet tvunget til at anvende hele deres Tid paa Køkkenets Arbejde? Fordi de, som vil Menneskeslægtens Befrielse, ikke have indbefattet Kvinden i deres Emancipationsdrøm og holdt det for uforeneligt med deres høje Mandsværdighed at tænke paa Køkkenets Beskæftigelser, de foretrækker at vælte dem over paa Skuldrene af det store Lidelses- og Smertensbarn —- Kvinden.

At emancipere Kvinden — det er ikke det at aabne

Universitetets og Parlamentets Porte for hende. Dette sidste siger jo ikke andet end, at den befriede Kvinde nu vælter sine huslige Arbejder over paa en anden. At emancipere Kvinden — det er at befri hende fra Køkkenets og Vaskehusets afstumpende Arbejde; det er at skabe en Ordning, som tillader hende at nære sine Børn og at opdrage dem, som det falder hende for godt, men som fremfor alt giver hende Fritid nok til at deltage i det sociale Liv.

Dette vil blive til Virkelighed og begynder allerede med at blive til Virkelighed. Men lad os være os bevidst, at en Revolution som beruser sig i de smukke Ord: Frihed, Lighed og Solidaritet, og paa samme Tid vil opretholde det huslige Slaveri, ikke vil være nogen Revolution. Halvdelen af Menneskeheden, som sukker under Komfurets Slaveri, vilde da revoltere mod den anden Halvdel.

Hvad vilja anarkisterna?

(Forts. fr. nr. 15.)

I full öfverensstämmelse med vår uppfattning af parlamentarismen som en humbug, vilja vi anarkister ej vara med om ett deltagande i valen till riksdag eller nationalförsamling. Socialdemokraterna hoppas ju, som bekant, „att kunna införa proletariatets diktatur“ genom att så småningom ernå majoritet i de lagstiftande församlingarne och i öfverensstämmelse med denna uppfattning har socialdemokratin i alla land riktat sina mest energiska sträfvanden på att få så många „arbetarerepresentanter“ som möjligt in i riksdagen. Och i de land, där allmän rösträtt ej är införd, har detta parti börjat en häftig kamp för at erhålla denna.

Vi hafva inte lust att lägga två strån i kors föt att eröfra den allmänna rösträtten. Vi hafva talande exempel från de land, der den allmänna rösträtten herrskar, att denna ej er något universalmedel till botande af de samhälleliga orättvisorna. Herrskar ej bourgeosien lika oinskränkt i Danmark, Tyskland, Frankrike, Belgien, Amerika m. fl. land än der folken ej kommit i åtnjutande af denna förmån? Jo, förvisso. Allt arbete för den allmänna rösträttens införande är sålunda spild kraft, en kraft som kunde användas på ett nyttigare sätt till folkens befrielse.

Man behöfver endast erinra om det sätt hvarpå den allmänna rösträtten infördes i Frankrike och Tyskland för att komma till insigt om dess ofarlighet för de herrskande klasserna. Da Louis Napoleon Bonaparte 1851 lönmördat den franska republiken, proklamerade han den allmänna rösträtten. Hans exempel följdes 15 år senare af Bismarck, just i det ögonblick han besegrat det liberala borgardömet och förhjälpt det preussiska junkerpartiet till segern. Dessa båda herrskare visste alltför väl hvilken oskyldig leksak de satte i händerna på sina folk.

Vi anarkister äro inga „goda medborgare“. Vi springa inte som valboskap för att medvirka till valet af „arbetarerepræsentanter“. Det är oss sar innerligt likgiltigt om det blir arbetareledaren Per eller agrarhöfdingen Pål, som stiger ur valurnan. Öfvertygade om, att den sociala frågan inte löses vid diskussionerna i de pratmakarbås, som bära de högtrafvande namnen riksdag eller folketing, kunna vi inte annat än med ett medlidsant löje läsa de valupprop och manifest, hvormed partierna öfversvärma valkretsarne. Vi hafva saa innerligt roligt at det barnsliga jölrande, hvarmed de socialdemokratiska tidningarne helsa hvarje ny „segar“ för Partiet.

Deltagandet i det parlamentariska lifvet korrumperar de deri deltagande. Särskåda ett ögonblick de socialdemokratiska ledare, hvilka sitta som arbetarnas repræsentanter i åtskilliga lands lagstiftande församlingar och säg sedan om ej detta påstående håller strick. Åtskilliga af dessa herrar skulle inte draga i betänkande att vid ett gifvet tillfälle forråda den klass, på hvars axlar de klifvit upp. Hur mycket patriotiskt nonsens har ej uttalats af „internationella“ socialdemokrater, hur många gånger hafva icke dessa teoretiska „fredsvänner“ predikat kriget?

Men parlamentarismen korrumperar öfver arbetarne. De vånja sig vid at vänta hjælp af staten, af regeringen. Derigenom glömma de bort att Arbetarklassens frigörelse kan endast vära arbeternes eget verk och upphöra att arbeta på sin befrielse, i det de hoppas att staten, deras förmyndare, skall taga sig an deras sak. De glömma i sin anfald bortt, att en stat, som är baserad på arbetarnes förtryck, ej kan afskaffa detta förtryck, ty då skulle den tillintetgöra sin egen grundval.

Anarkisterne äro ateister eller fritänkare. Vi förneka såväl odödlighets- som det personliga guddomsbegreppet, alla religioners kärna. Djupt uppröda öfver de grymheter och det förtryck, som blifvit begångna i religionernes namn, bekämpa vi alla religionsbegrepp, såsom uttgörande en hämsko på den menskliga individens tänke- och handlingsfrihet. Vi bekämpa tron på en personlig gud såsom innebärande en absurditet. En gud, utrustad med de egenskaper, han tillerkännes af kristendomen, skulle vara grymhetens inkarnation, då han stillatigande tillåte alle de namnlösa och otaliga orättvisor, som begaas i verlden. Och vidare bekämpa vi religionen såsom auktoritetens grundval, ty på denne hafva de olika regeringsauktoritetarna „med guds nåde“ grundat sitt välde.

Vi äro sålunda valen motsatsen til socialdemokraterna, som förklarat religionen vara „en privatsak“. De mena tydeligen dermed, att de ej skola göra något för att uttdrifva det religiösa spöket ur arbetarnes hjärnor. Härigenon göra de sig skyldiga till en inkonsekvens, ty den arbetare, som tror på gud, måste konsekvent ej göra något för att förbättra sin jordiska ställning — följaktligen ej fungera som valboskap eller organisera sig — utan „kasta alla sina omsorger på Jesus och ej sörja för morgondagen“.*)

(Fortsættes).

Anarkisme og Kapitalisme.

(Efter „Vorwärts“.)

I „Social-Demokraten“ for Onsdagen d. 19. ds. findes en Artikel med ovennævnte Titel. Den er en af de sædvanlige ondskabsfulde Udgydelser over anderledes Tænkende, som er saa godt kendt i dette „noble“ Blad. Hvad kan være Aarsag til, at man atter og atter maa rykke frem med slige Artikler, som vrimler af Løgn og Gemenhed? Trænger det af Koruption og Raaddenskab gennemsyrede Socialdemokrati til at smykke sig selv paa andres Bekostning? Kan de begynde at mærke den anarkistiske Propagandas Virksomhed herhjemme; bliver vor Kritik ubehagelig for dem? Noget maa der være galt, siden det er nødvendigt at sværte andre, for saaledes selv at komme til at staa som de rene, som de rigtige, som dem, der er i Besiddelse af det eneste saliggørende Middel mod al Samfundets Daarlighed. Nu, lad dem kun skrive den Slags Smudsartikler, vi skal ikke gøre andet, end ved Hjælp af disse Artikler at vise „Social-Demokraten“s Læsere, at denne kun spekulerer i Læsernes Uvidenhed. Vi finder ingen Betegnelse der kunde være skarp nok for den Artikel, der her er Tale om; kun vil vi sige, at det er Topmaalet af Frækhed overfor Bladets Læsere, at man tiltror dem saa lidt Kendskab til de forskellige Ideer der er oppe, at ikke en stor Del af Læserne skulde vide, at det er Løgn og Humbug, naar man siger, at Anarkismen og Kapitalismen er et og det samme, at Personens ubegrænsede Frihed er det samme som Konkurrencen og at Anarkismen for saa vidt allerede er gennemført. Vi forudsætter, at alle Læserne ved, hvad man forstaar ved Kapitalisme, at alle ved, at det netop er den Tilstand, hvori vi lever nu, og vi tror ogsaa, at de allerfleste ved, at Personens ubegrænsede Frihed ikke existerer nu for Tiden, men at det netop er Indskrænkningen af mange Personers Frihed, til Fordel for nogle faa, der er den raadende. De fleste ved vel, at under Kapitalismen er lovligt og ulovligt Tyveri, Bedrageri og Mord en Kendsgerning, at Kapitalismen netop bestaar kun ved Hjælp af Udbytning og Undertrykkelse og at dette Grundlag bringer utallige og ubeskrivelige Lidelser for det store Flertal af Menneskene. — Dette er jo netop Konkurrencesystemet!

Anarkismen danner den skarpeste Modsætning til Kapitalismen, ved Anarkismen forstaas en Tilstand, hvori der hverken existerer Udbyttere eller Udbyttede, hverken Undertrykkere eller Undertrykkede, ingen Herskere og ingen Beherskede. Anarkiet er en Tilstand uden Stat, uden Love og Autoriteter, Militær, Politi og Domstole, en Tilstand, hvori de enkelte Individer fuldtud kan komme til deres naturlige Ret, hvor den størst mulige Frihed, der kan opnaas i et Samfund af Mennesker, vil findes, ikke uindskrænket Frihed, som „Social-Demokraten“ paalyver os, men den størst mulige Frihed, der kan naas, uden at det bliver paa andre Menneskers Bekostning. Samfundets økonomiske Grundlag, som vi tilstræber, er Kommunismen — Fællesejet over Jord, Grund, Maskiner og de frembragte Produkter — hvor Produktionen og Konsumtionen (Forbruget) er organiseret i frie uafhængige Grupper paa Grundlag af den frie Overenskomst og med Solidariteten som Bindemiddel mellem Individerne. Under en saadan Tilstand, hvor alle Mennesker

---

*) Rättelser: I förra numret står på ett ställe: astonationer, skall vara: associationer, och i slutet: antralmyndighet, skall vara centralmyndighet.

vil deltage i Produktionen og alle tænkelige Maskiner og Opfindelser vil blive bragt til Anvendelse, der vil en 3—4 Timers Arbejde om Dagen være tilstrækkelig for at frembringe alle materielle Fornødenheder i rigelig Mængde, for ikke at sige i Overflod, og i den lange Fritid vil Individerne kunne udvikle dem aandeligt i Modsætning til nu, hvor disse bliver aandeligt og moralsk underkuede. Den moralsske Grundvold under Anarkismen vil være: Gør mod andre, som Du vil, at andre skal gøre mod Dig. Dette er i korte Træk Anarkismen, og vi spørger nu „Social-Demokratens“ Læsere, om Bladet ikke lyver, naar det fortæller, at Anarkismen for saa vidt er gennemført. Vi ved godt, at Bladet vil fortælle — ja ofte har fortalt — sine Læsere, at der ved Anarkismen forstaas Virvar og Kaos; dem der skriver Bladet ved godt, at de lyver, naar de skriver dette, eller er de saa dumme, at de virkeligt tror, at en Tilstand uden Regering, uden Love og Autoriteter maa blive Virvar, vi kan næppe tro det, for kan der tænkes større Virvar end i det bestaaende Samfund, hvor der vrimler af Love og Autoriteter. Nej, saa dumme er de ikke, men i deres Had mod Anarkisterne benytter de dem af Løgnen, og fortæller frækt, at Anarkismen er gennemført i det bestaaende Samfund. Nu, Arbejderne ved nok selv, at den Tilstaad, vi ovenfor har beskrevet, ikke existerer, og de vil vel nok vide at vurdere „Social-Demokraten“s Skrivemaade.

Er det ikke Dumhed naar Bladet siger, at Kapitalismen af Hjærtens Grund elsker Voldshandlingen mod dens Klassefæller. Tror nogen, at Kapitalisterne i Frankrig var glade, da Carnot blev dræbt; eller da Vaillants Bombe fløj ned mellem Kapitalisternes Venner i Parlamentet; eller da Henrys Bomber dræbte flere af Kapitalisternes Venner? Vi tror snarere, at de frygtede for Gentagelser, hvorved nogle af de tilbageblevne mulig kunde miste Livet, og de kraftige Foranstaltninger man forlangte, beviste det tydeligt nok. Men Kapitalisterne er heler ikke saa dumme mere, de ved godt, at alle deres Magtforanstaltninger ikke vilde sikre dem mod Gentagelser, men at der tværtimod var Fare for, at man derved skabte flere Terrorister, end der allerede var, og derfor trak man Hestefoden til sig igen, ikke, som „Social-Demokraten“ skriver, fordi at den kollossale Modsætning mellem anarkistisk og socialistisk Verdensanskuelse netop var bleven Masserne saa klar. Endvidrre hvilke ynkelige Argumenter er det, naar man siger, at men hilste Wallaints Bombe, og at den opportunistiske Politidirektør, Andrieux, skulde have udplapret Hemmeligheden ved følgende Udtalelse: »Den socialistiske Bevægelse kan ikke standses; der gives kun et Middel til at trænge den tilbage — den maa bringes i Miskredit, gøres til Genstand for Afsky og Skræk.

Og for at opnaa dette brugte Andrieux aarlig 30,000 Franks af Politifonden for at lære Fabrikationen af Dynamitbomber og skaffe sig Anarkister a la Waillant, Henry o. s. v. Vil det meget oplyste Blad ikke fortælle os hvorledes anarkistiske Attentater kan bringe Socialismen (læs, Socialdemokratismen) i Miskredit og gøre den til Genstand for Afsky og Skræk; efter vor Mening kan der kun være Tale om at Anarkismen kan bringes i Miskredit derved og blive Genstand for Afsky og Skræk, hvis der overhovedet kan være Tale om at noget saadant sker; men aldrig Socialdemokratismen. Hovedsagen er jo, at alle ved at det er Anarkister og ikke Socialdemokrater der har udført Attentaterne, Hvad Bladet skriver er derfor kun Blaar i Øjnene paa Læserne, men man skulde dog vogte sig for at lege med Ilden.

Følgende glimrende Sætning kan vi ikke forbeholde vore Læsere:

„Velsignet være Romben!“ Ja, den var velsignet, Waillants Bombe; den bragte d'Hrr. Kapitalister hvad de længtes efter — en Anarkistlov, der under det Paaskud at skulle ramme en *Haandfuld**) Forrykte **) og Forbrydere, der kaldte sig „Anarkister“, i Virkeligheden gjaldt Socialisterne, *der alene faar det nuværende Samfunds Bærere og Snyltere til at ryste af Frygt.****) (Bravo! Hold Dig fast Kristian! mærker Du Rystelsen).

Det er unægtelig en stor Haand „Socialdemokraten“s Redaktør er i Besiddelse af (vi misunder ham den virkelig, den var nemlig god til at uddele Ørenfigener med til visse Bagvaskere, Æreskændere og andet Krapyl, som løber om i Samfundet) siden den kan rumme flere tusinde Anarkister. Saadan en ubetydelig Klat som de 200 Anarkister, der efter det sidste Bombeattentat i Spanien blev fængslet, kan alene sidde paa Neglen af den lille Finger. (Fortsättes).

*) Fremhævet af os.
**) Har Pontoppidan ikke Brug for en Sindssygelæge?
***) Fremhævet af os.

Notitser.

Spansk Anarkistlov. Kamret i Madrid har vedtaget en Anarkistlov i den mest babariske Form; blot for at erklære sig for Anarkist idømmes høj Straf. For at være i Besiddelse af Vaaben og Sprængstoffer har Dødsstraffen til Følge. Det er jo al Tid det sidste Middel, som den herskende Klasse benytter sig af for at undertrykke Rebellionen, men det vil vel ikke nytte den raadne spanske Stat noget; den nærmer sig nemlig den sociale Revolution — godt at der ikke findes ret mange Socialdemokrater der, for ellers vilde man ogsaa høre derfra, at „Anarkisterne fordærvede hele Arbejderbevægelsen.“

Holland. Kammerat Alexander Cohn er blevet arresteret i Amsterdam. Grunden vides ikke.

London. Den kommunistiske Arbejder Bildungs Verein i London har sendt 275 Franks til Understøttelse af vore arresterede Kammeraters Familier i Spanien.

I London udgaar et nyt anarkistisk Blad under Titlen „The Allarm“; det bliver udgivet af de organiserede Anarkister.

I Berlin skal der fra den 1ste September udgaa et nyt anarkistisk Blad under Tilen „Der arme Konrad“. Bladet skal udgaa fra samme Forlag som „Der Sozialist“.

Leipzig. Kammerat Kohl er blevet arrestereret, da han vilde aflægge Beretning fra Londonner-Kongressen. Han skal have udbredt forbudte Skrifter.

Mindetavle.

28. Avgust 1891.	Proces imod Léveillé, Dardare og Decamp.
4. Septbr. 1883	Dynamitexplosion, Væver Backmann i Elberfeld.

Udenlandske Blade.

Foruden de sædvanlige Blade have vi endvidere modtaget:

„Der Eigene“ (individualistisk). (Adolf Brands Forlag, Post Neurahensdorf Berlin, Wilhelmshagen.)

„Der Kaampfer“ (Otto Rinke, Rom 41, Mc. Lean Building Ecke Marcket und 4ter Str, Lt. Louis Mo.)

„Signalen“ (Norrmalm 35, Vesteraas, Sverig. „Parlattes Anarchistes“ (anonym)

Ekspeditionens Brevkasse.

De, som endnu ikke have betalt for April Kv., anmodes derom snarest muligt, i modsat Fald vil Bladets Forsendelse blive standset.

N. W.. Malmø modtaget 4 Kr. 50 Øre for Bøger og „Der Sozialist“.

Kri H. Kri, modtaget 2 Kr. 50 Øre for „Proletaren“.

A. L. Stockholm, modtaget for 1. Januar, 1. April og 6. Juli Kv à 45 Øre. Summa 3 Kr. 60 Øre.

Embr. Strand, Norge, modtaget 70 Øre for Pjecer. Statssocialisme og Anarkisme haves ikke før næste Uge.

Paa Bidragslisten Nr. 4. K. Anarkist 95 Øre.

Hvorfor kvitteres
J. Møller,
Ekspedient.

Redaktionens Brevkasse.

Beretning fra den anarkistiske Konference kommer i Bladets næste Nr.

H÷K. Næste Numer.

Rettelse.

I Artiklen „Det behagelige Arbejde“ staar under de 2 Stjerner i 7. Line fra neden: Aftenmaaltidet. Læs: Nadveren.

Diskussionsklubben Tolerance

Sammenkomst hver Onsdag Aften i „Kommunen“ Gothersgade 155 Kjd.

Adgang for alle.

Ansvarhavende Redaktør: J. Møller.
Carl Andersens Bogtrykkeri.